

LBRIS

We know
books

Editor: Călin Vlasie

Tehnoredactare: Carmen Rădulescu
Coperta: Ionuț Broștianu
Prepress: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NĂSTASE, DAN VIOREL

Un dans, o clipă, un vis și alte povestiri / Dan Viorel Năstase.
- Pitești : Paralela 45, 2016
ISBN 978-973-47-2268-6

821.135.1-94

Copyright © Editura Paralela 45, 2016

Viorel Năstase

Un dans, o clipă, un vis și alte povestiri

Cuprins

PARTEA I	4
UN DANS.....	6
O CLIPĂ.....	15
UN VIS.....	19
DANSUL FLORILOR	21
CE ESTE DANSUL... ..	29
CAPITALA	32
FEDERAȚIA	39
CSS2.....	43
PREȘEDINTE.....	53
ULTIMA COMPETIȚIE CA PREȘEDINTE, ÎNTÂIUL IDSF INTERNAȚIONAL OPEN ROMÂNESC	63
TERPSIDAVA.....	82
CÂNTEC DE LEBĂDĂ.....	92
VIS A VIS DE VIS	100
PARTEA A II-A	102
PORTRETE.....	102
PARTEA A III-A	159
PANSEURI DE PE FACE	159

PARTEA I

A spune o poveste, nu este un lucru simplu. Cu atât mai mult o povestire. Subiectivismul poate constitui un factor distorsionant atât pentru cel care este în postura de povestitor, cât și pentru cititor.

Când ai trăit cele întâmplare, mi se pare însă firesc să îți însușești riscul de a te expune percepției altora. Faptul în sine poate fi un act de curaj, dar și o provocare a propriei conștiințe. Aflat în această postură, încerc să vă prezint începuturile dansului sportiv din România care, paradoxal, a avut succes într-o perioadă de trecere de la „democrația” socialistă la cea capitalistă.

Vom cunoaște fapte și personaje care nu sunt fictive. Acest lucru mă determină să îmi cer scuze, dacă ipostazele inora le pot leza imaginea de sine. Îi asigur că subiectivismul meu va căuta să le atenueze impactul, iar modalitatea de abordare, mai mult narativă decât descriptivă, va face casă bună cu zâmbetul înțelegerii ce sper să se aștearnă și pe cel mai morocănos chip. Important este ca imaginea acelor vremuri să creeze o idee despre ce, cum și în ce fel s-au realizat unele lucruri fără de care poate, nu puteau avea loc cele de azi.

Dacă mi-am însușit, din greșeală, unele merite, cred că veți fi indulgenți cu intențiile mele non-ariviste. Faptele prezentate sunt cauza unei dorințe netăgăduite de „a face” care m-a călăuzit toată viața. Această dorință m-a situat de multe ori în mijlocul unor întâmplări ce au constituit la anumite date (consemnate sau nu de povestire) evenimente în derularea devenirii dansului sportiv.

Vreau să vă mulțumesc anticipat pentru că vă veți abate atenția asupra lor prin intermediul meu, ceea ce mă face să cred, că nu le-am trăit degeaba. O pildă a acestora rămâne să o descoperiți singuri, mie rămânându-mi plăcerea de a vi le prezenta.

Amintirile sunt rodul unor trăiri și al unor emoții neșterse. Nu cred că timpul poate să distorsioneze ceea ce s-a întipărit într-o memorie recentă... așa cum pozele dintr-un album de familie nu pot să nu trezească gândurile despre personajele și momentele immortalizate.

Cred că „fotografiile” mele sunt veridice... și de necontestat. Dacă altcineva a făcut altele... acelorăși momente, rezultatul imaginii obținute poate depinde de unghiul lui de vedere și de retușurile făcute după. Vă asigur că imaginile mele sunt brute, ca ale unui aparat care nu a cunoscut tehnologia retușării voite.

Sper să fiți îngăduitori cu acele vremuri și cu personajele lor, chiar dacă „înțelegerea” actuală poate să nu dea crezare unora dintre ele. Dacă tot veți citi, merită să le cunoașteți.

UN DANS

Nu știu cum a fost creat dansul. Nu știu dacă Adam a dansat primul sau Eva... sau poate amândoi. Dintr-un subiectivism aparte, eu cred că ultima variantă ar fi cea plauzibilă. Cert este că nu s-a consemnat nicăieri. A fost o scăpare a cuiva?!... Sau șarpele cu coada lui... Nici asta nu cred că vom afla vreodată pentru că el îndeamnă la tăcere și în privința asta prin binecunoscutu-i „sssstttt”... Și cum oamenii, de la primii doi la cei de astăzi, printr-o conformație genetică, sau prin apartenență la cine știe ce ordin secret sunt predispuși la tăcere...

„Mare păcat că nu știm!” – zic eu. „Mare păcat că dansați!” – mi-a zis un sectant care a intrat în sala unde țineam cursuri de dans pentru adulți de seama mea, la Pitești, prin 2010... Oare omul ăla să fi știut mai multe? Acum îmi pare rău că nu l-am ascultat și l-am rugat să iasă afară. Puteam să vă spun și vouă varianta lui...

Cert este că a apărut undeva... cândva...

Îmi place să cred că a fost una dintre activitățile primordiale ale omului. Așa îmi place mie... (nu pentru că ar fi consemnată în evoluția umană printr-o nu știu ce diviziune comportamentală).

Dansul ar fi un fel de exteriorizare a simțurilor, dar când și unde s-a exteriorizat omul prima dată în acest fel, nu știm. Nu cred că greșim dacă ne gândim că ar fi vorba despre mișcări în rezonanță cu o muzică... de care nici aceasta nu știm exact cum a apărut...

Deși, după o variantă cinefilo-parodică, „cântatul” a fost un accident... Dar până la muzică și la ton... Că parcă el face muzica...

Ce bine era dacă filmul acela ne „spunea” ceva și despre dans..., sau poate că ne-a spus și nu am înțeles eu bine... că erau multe informații...

Să recapitulăm (din aducere aminte): unui om din epoca de piatră îi scapă o unealtă (un bolovan) peste piciorul vecinului... și acela a lansat o onomatopee... Aaaaaa!!!... care a fost însoțită și de o mișcare de tragere a piciorului lovit... EVRICA! Asta era!... DECI dansul a apărut simultan, adică odată cu muzica... După care, inventatorul muzicii i-a lovit pe mai mulți cu bolovanul și aceștia, probabil vorbiți, au intonat cu Laa Laa Laa-uri primul cântec în gama La. Cred că La minor, că era și oarecare suferință... nu entuziasm. Și mai cred că așa s-a dansat prima oară în grup și pe propria muzică și cu simț... că au simțit și oamenii aceia ceva de s-au mișcat, nu?

Este singura variantă evoluționistă a creației dansului, că de la Darwin nu avem alte date.

Câte scăpări despre începuturile dansului... Bine. Ar mai fi unele semne pe pereții unor peșteri, dar asta nu se știe dacă nu sunt făcute de un artist al vremii... Și artiștii au imaginație, așa că... Dacă era un Picasso al acelor timpuri?!? De unde să știm sigur ce mișcare făcea omul de pe pereți: alerga, dansa, făcea stretching, mergea la serviciu pe jos cum indică toți medicii actuali pentru combaterea sedentarismului..., putea să fie și o poziție de yoga, dacă cel surprins era un strămoș al lui Bivolaru...

În altă variantă, mai extravagantă, dansul ar fi putut fi indus în creerul omului de către o entitate extraterestră. Mi se pare cea mai plauzibilă. Mai ales că în ultima perioadă apar atât de multe dansuri... Cred că cei responsabili cu indusul trec printr-o efervescentă creație, sau vor să vadă limitele umane... De!... Or fi și ei ființe de știință (că nu pot să le spun oameni, că nu știu dacă nu îi jignesc)... și ne cercetează cu sârg.

Un cobai al lor cred că am fost și eu.

Pentru a mă argumenta, vă spun din auzite de la mama, că încă de mic dădeam din picioare de pleca căruțul cu mine într-un ritm sincopat...

Și nu vreau să mă laud, dar am continuat și mai târziu, când mama, din exces de educație, m-a dus la un curs de balet la Palatul Culturii din Pitești. Acolo, printr-o sumedenie de copii, m-am trezit și eu, în chiloți, spre rușinea mea, care dintr-o anumită pudoare mă consideram frustrat. Am dat din picioare spre ieșire..., aflând doar că

la balet băieții sunt îmbrăcați cât mai sumar. În ora aceea eu am învățat cât alții în 20 de ani...

Am avut același sentiment mai târziu, în clasa I, când m-am trezit în șortuleț de fete, de îmi era mai mare rușinea... De unde să știu eu că la comuniști se propaga ideea de egalitate între sexe... încă de pe băncile școlii, iar ideea de uniformă nu căpătase contur, ci era undeva ambisex, cu înclinații spre partea feminină... Dacă mă gândesc mai bine și privesc mai puțin retrograd, o fi fost și o modă avangardistă... ca astăzi...

Primele lecții adevărate de dans le-am luat de la mama, pe ringul unui restaurant în aer liber din Ștrandul Piteștiului de altă dată. Știu că am fost foarte emoționat, dar ce am învățat atunci țin minte și acum... doi la stânga, unul la dreapta.

În clasa a 4-a, am dansat dansuri populare în fața părinților, de se minunau aceștia ce copii talentați aveam, deși noi îngropam la cartofi pe scenă, de mai mare dragul...

Am perseverat... și am ajuns puia întâi la zilele de naștere ale colegilor care se lăsau întotdeauna cu dans, prilej de a ne strânge în brațe de mici, sau a ne da în petec la dansurile vioaie, cu mișcări la moda pe atunci.

La liceu, perseverența în dans a cunoscut o mai mare amploare care m-a făcut să dansez mai de aproape și mai cu plăcere, atunci dându-mi seama bine de avantajele lui... Fiecare vârstă cu înțelepciunea, iubirea și jocurile ei (vorba lui Blaga).

În studenție, legătura cu dansul am avut-o în facultate, unde am studiat un an de dans folcloric, dându-mi seama că am oarece predilecție. Am refuzat să merg la preselecție la Casa de Cultură a Studenților, întrucât consideram că eram făcut pentru alt gen, eu crescând la oraș...

Acest gen de care eram tentat îl practicam în pauze de muncă la discoteca aceleiași instituții culturale studențești, sâmbăta și duminica. Aici, îmbinând utilul cu plăcutul, fiind și garderobier (ca să câștig un ban), profitam de cunoștințele feminine făcute când le primeam paltoanele, dansându-le când nu mai aveam obiectul muncii.

Din banii obținuți ca garderobier (nu din dans) și din bursă mi-am cumpărat chitară, și m-am apucat să cânt, autodidact, de am ieșit după trei ani de studiu și de compoziții pe locul doi, după Vali Sterian, în emisiunea de radio Student Club din anul 1977.. Tot în acel an, la prima apariție de cantautor, am luat mențiune la „Primăvara Baladelor”, cel mai tare concurs de compoziție și interpretare folk.

Am consemnat aceasta pentru a înțelege cum, datorită muzicii (folk) am ajuns la studii clasice și contemporane de dans.

Cântând în pauzele numerelor de dans la spectacolele „Gymnasionului” (trupa de dans contemporan pe care Vera Proca Ciortea o înființase la Institutul de Educație Fizică și Sport București), doamnei coregraf i-a venit ideea de a mă chema la studiile la bară, centru și la învățarea coregrafiilor... într-un cuvânt să fac parte din formație, fapt ce mi-a prins cel mai bine. De aici... concepția mea despre dans și muzică, ce s-a consolidat în urma propriei experiențe.

Am continuat cu dansul și muzica și după repartiție, făcând parte din Ansamblul Folcloric Scornicești (cei drept numai un an), și ca profesor, dansând cu (și prin) copiii de la Școala generală Negreni până la fazele pe țară ale Cântării României. Vis-a-vis de această manifestare cu denumirea capodoperei lui Alecu Russo – „Cântarea României”, opinia mea este că a animat toate activitățile culturale, dându-le o amploare și o formă de manifestare care din păcate astăzi nu mai există. Că au fost și oameni care prin reprezentările lor erau obedienți slugărniceii, este firesc, pentru că și acum se întâmplă, doar că o fac în alt regim, altor conducători și cu alte mijloace...

Am luat premii pe țară, lucru ce nu mi-a displicut.

Atunci, la prima finală pe țară, a primei ediții, după un an de stagiatură, am avut parte și de prima experiență social-comunistă, în ceea ce însemna însușirea muncii altuia – în speță, „dans furat”...

Fără să știu, în 1979, dansul meu, „Geneze”, al școlii Negreni, calificat pe țară la dans tematic, a apărut ca fiind al Casei Pionierilor Scornicești. Fetițele, mințite că eu sunt în sală, au dansat la categoria instituții specializate ocupând locul IV pe țară (pe locul I a fost Palatul Copiilor din București, locul II nu s-a dat, Locul III a revenit Casei Pionierilor din Arad. Am menționat acest lucru pentru a demonstra valoarea primei ediții a Cântării României, și „valoarea” mea și a copiilor din Negreni, după un an de muncă). Directorul Casei Pionierilor din Scornicești, pe numele său Celmare (dar fără să-l mai cheme și Ștefan), a profitat de conjunctura că eu, în timp ce copiii mei dansau finala la Turnu Severin, am fost la finala de teatru de la Timișoara ca „actor” al Casei Studenților din Pitești și, cu eroism, l-a înscris ca fiind al propriei instituții.

A fost singurul premiu la dans contemporan ce argumenta o activitate a unei instituții cu pretenții, abia înființate în „orașul” lui Nea Nicu. Păcat că în organigramă nu avea decât incompetenți culturali ce trebuiau să își justifice salariile prin munca altora (cazul de

față). Nici până astăzi nu și-au cerut scuze nici față de copii, nici față de mine.

Cel mai mult au suferit copiii, mie părându-mi-se ceva fără importanță, delatiunea voit-strategică a consătenilor celui mai iubit dintre pămînteni... pe vremea aceea. Vreau să vă arăt o scrisoare poem de la copilele de atunci ce participaseră la competiție și pe care mi-au dat-o în prima zi de după vacanță. Iat-o! Am păstrat-o cu mult drag, pentru că a fost din partea unor suflete curate.

Profesorul nostru

*Noi cu totii îl iubim
și din suflet îi dorim,
Dreptu-năi meritu să luăm
și meritu să-lăudăm.*

*Noi la Turku Severin.
Cu d-aoastră vroiam să fim.
Pe sechă cînd alu vream
În sala noi ne-am sîtat
după profesorul drag.*

*Pe mare, neprimărit
Cu manea d-aoastră s-a fîdit
Dă parculu lucrătoare
Din prapă noastră cîstărită
De la noi cînd vîi pleca.
Cu totu vîi neagrăta.
D-abi parlat cu un părinte
și noi vîi vîi bîie mîntu.*

Ca un comentariu literal, se observă că eram iubit de elevi, deși aveam părul mare, mă purtam în pantaloni de piele și eram un exemplu negativ (din acest punct de vedere) după ideologia acelor vremi...

Altminteri, nimeni nu mi-a făcut vreo observație... și ne vedeam săptămînal la ședința cu intelectualii din comună (profesori, medici, ingineri), cu doamna Bărbulescu, sora lui Nicolae Ceaușescu.

Ba mai mult, vreau să consemnez că am fost pomenit de aceasta ca „singurul care făcea activitate de-adevăratelea cu pionierii”. La acea ședință eu lipseam, pentru că după un an de ședințe m-am ridicat și mi-am cerut scuze că nu o să mai particip, pentru că nu făceam nimic decât prezență. Nu mi-a zis nimeni nimic, nici atunci... și nici în timpul celor 3 ani cât am lipsit... Cred că era o dovadă a libertății cuvîntului... și a discernămîntului oamenilor acelor vremi... Nu îmi place să vorbesc decât adevărul trăit de mine. Că s-au întîmplat și altele de către alții, nu neg, dar să le spună ei.

Revenind însă, după acest „adevăr istoric”, menționez că am avut un avantaj în urma dansului nostru. Am fost selectați la Gala UNICEF din anul acela, ținută la București, unde fetițele de clasa III-a și a IV-a din Negreni au stîrnit cu dansul lor ropote de aplauze. Nu cred că acestea s-au datorat cămășilor din pânză de sac, opincilor din cameră de tractor, colanților „macarone” de un alb imaculat sau căciulilor negre și mari de astrahan ale părinților lor, care constituiau costumele ce fuseseră pe aceeași scenă cu cele ale dansatorilor Operei Române. Eu cred că se datora evoluției scenice și apariției lor minunate de copii frumoși. Din păcate, aplauzele ce ne erau destinate au fost montate în televiziune la alte numere... întrucît muzica noastră nu a corespuns cerințelor tehnice. Cei drept, un flaut și niște bongosuri, înregistrate de mine cu prietenul meu, flautistul de la Grupul P 600 din Pitești pe o bandă magnetică a unui Tesla vechi, nu putea să concureze cu înregistrările stereo din studiourile Televiziunii Române. Și acum îmi pare rău că la montaj numărul nostru a fost scos din motive tehnice.

A fost însă bine, pentru că fetițele au aflat în hotelul unde erau cazate, cum se trage apa la WC și cum acesta nu trebuie neapărat ascuns undeva în fundul curții.

Tot atunci m-am întîlnit cu „Gymnasion”-ul, iar doamna Vera m-a felicitat, întrebându-mă cum de am reușit să fac acel dans cu copiii aceia micuți.

Ce nu știa doamna, era că fetițele mele au învățat încă din primul semestru de școală, pe iarba islazului ce ținea și loc de teren de sport, rondă flik-flak și salt înapoi. Era perioada de succes a Nadei Comăneci, iar eu fuseseam uimit din prima zi de repartitie, când le-am văzut făcând roată laterală, perfect, fără să le învețe nimeni...

Școala din Negreni a fost pionieratul meu în ale dansului, peste doi ani câștigând locul II pe țară la același concurs. Tot aici am experimentat fără să știu, comportamentul în funcții de conducere, fiind pe lângă profesor de educație fizică și director educativ, comandant de unitate de pionieri.

Colectivul de profesori și elevii clasei a VIII-a de la Școala Generală Negreni, în primăvara anului 1978.

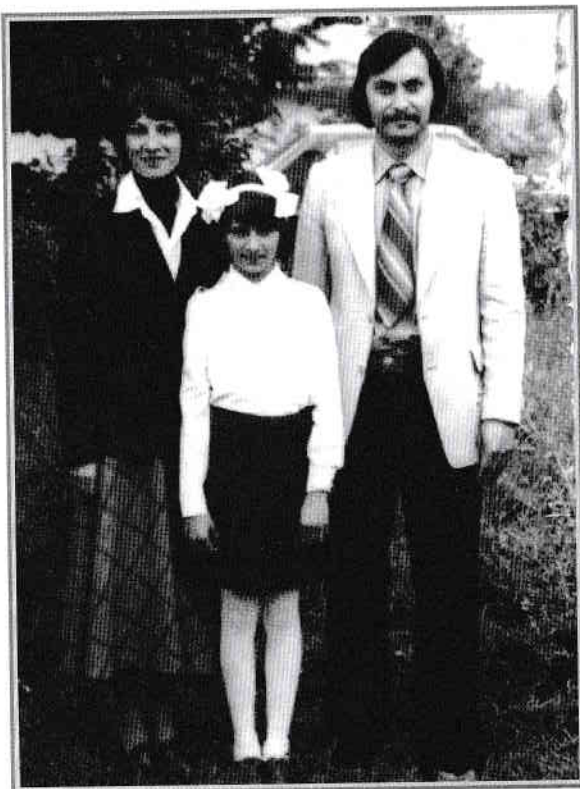
Un an mai târziu, cu clasa a V-a, căreia îi eram diriginte

Cele mai frumoase clipe ale unui început de carieră profesională s-au întâmplat alături de acei copii minunați, dornici să învețe cât mai mult. I-am purtat pe scene cu montaje, teatru de copii, grupuri vocale ce cântau din cântece internaționale – UNICEF, i-am învățat peste programă gimnastică, să cânte la chitară, dar mai ales le-am deschis orizontul posibilităților lor. Aceste fapte au trezit invidia celorlalte cadre didactice din comună, care prin directoarea școlii din Bircii mi-a spus într-o zi, contrariată, că „de ce am venit cu televiziunea la concursuri?!?!?!”... Erau instalații de lumină făcute de mine personal, pentru un spectacol muzical coregrafic, care erau însă mai bune și decât cele ale Căminului cultural din Scornicești.

Grupul vocal al școlii

Să nu vă spun (dar o fac) că mi s-a propus înființarea unei școli speciale de gimnastică în Scornicești, atunci când fetițele au dat o reprezentatie la sol și sărituri la căminul cultural. Am refuzat politicos, spunând că nu am cunoștințe prea mari în domeniu. Puteam să fiu un al doilea Bela Karoli, dar mai bine că am refuzat pentru că dacă acceptam, acea școală ar fi avut soarta tuturor instituțiilor din Scornicești, făcute temeinic dar ajunse în paragină după Revoluția Română...

Cu profesora de franceză Livia Bochean (doi navetiști) și cu febleța noastră Adi, cea care de la 14 ani a făcut aceeași navetă pentru a se pregăti la școli mai bune...

Am stat doar patru ani la această școală, dar au fost atât de plini și cu rezultate atât de frumoase, încât îmi aduc cu drag aminte și acum de ei. Poate au fost cei mai frumoși ani, în ciuda navetei zilnice și a perioadei de practică agricolă ce nu se mai termina pe terenurile cu porumb sau cu viță de vie ai CAP-ului din Scornicești. Și asta pentru că acei copii minunați și părinții lor aveau încredere în mine. Singura dată când i-am deziluzionat a fost când am plecat de la ei. Și aceasta pentru că...

„Experiența” aceasta a mea în ale dansului m-a făcut să răspund prezent într-o clipă la o provocare de a afla și mai multe despre dans, și de a-mi încerca forțele cu un destin pe care nu mi-l cunoșteam, neavând ursitoare la naștere care să îmi spună ce... și cum...

Nu cred să se mai poată întâmpla astfel de lucruri în ziua de astăzi. Suntem în epoca „nu știi care”... Atunci era „Epoca de Aur”... (asemănătoare celei lui Chaplin). Dar clipe din acestea putem avea fiecare dintre noi. Important este să știm să le trăim, să ni le facem frumoase și să ne bucurăm de ele împreună cu alții, fără a le lăsa să treacă pe lângă noi.

O CLIPĂ

Toate au un început: viața, lumea, prietenia, natura, iubirea, căsnicia, meseria, minciuna, visul, povestirea asta, tot ce ne înconjoară, ce știm sau ne închipuim. Un început ... și un sfârșit. Și toate se întâmplă într-o clipă (bineînțeles raportând la timpul universal).

De fapt, ca să filozofăm, orice început duce la un sfârșit, și invers. Dumnezeu, care le rânduieste pe toate, ne dă mai multe începuturi, pentru a nu ne plictisi. Din această cauză, cărcotașii se află mereu la început...

Se zice că orice început este greu. Eu zic că mai este și întâmplător. Și nimic nu este întâmplător...

Asta vă spun, pentru că am probat-o de multe ori, și mai ales când am ajuns profesor de balet la Școala de Artă Populară din Pitești, în toamna anului 1981.

Aveam 27 de ani când am primit de la Consiliul Județean de Cultură Argeș, prin președintele de atunci, domnul profesor Petre Popa această ofertă. Cred că a fost o modalitate de recompensare a

activităților mele culturale din Pitești cu realizări concretizate în premii naționale în muzică, teatru, montaje literare, cor, brigăzi artistice, făcute timp de patru ani, din 1977 până în 1981. Fiind profesor de educație fizică, nu puteam ocupa un post decât de coregraf, și, deși nu aveam nici o activitate culturală în Pitești în acest domeniu, trebuia să-mi folosesc și aici abilitățile pentru a face față noii provocări.

Realitatea este că, așa cum am consemnat anterior, am avut rezultate la nivel național la dans tematic cu copiii Școlii Negreni. Deci, veneam cumva pregătit și pentru acest domeniu, mai ales că în facultate am făcut cursuri de dans folcloric și pregătire de dans contemporan în Ansamblul „Gymnasion” al IEFS-ului, iar în primul an de stagiatură am făcut parte și din ansamblul folcloric de la Scornicești.

Grupul folk P 600:

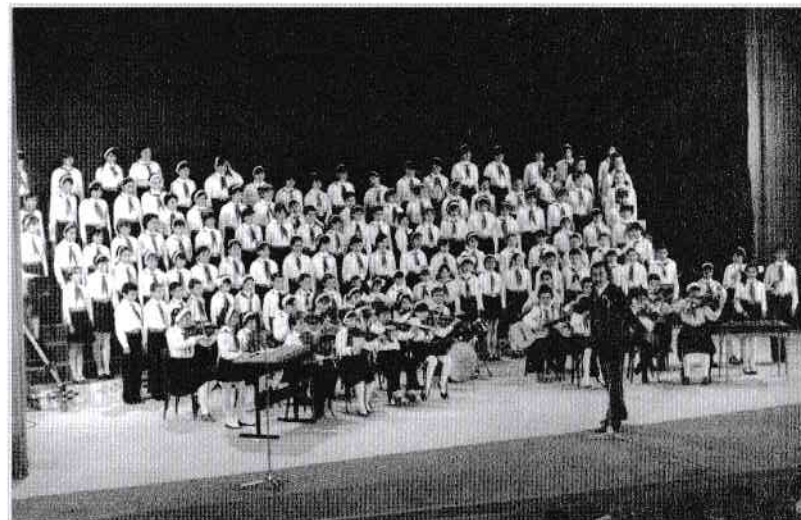
la înființare și la apogeu... când susțineam concerte.

Aici cu Tudor Gheorghe.

Teatru la Palatul Culturii Pitești

Cor și orchestră la Casa Pionierilor Pitești